

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Poslanecká sněmovna

2010

V. volební období

1090

Vládní návrh

na vydání

zákona

**o státním dluhopisovém programu na úhradu jistin státního dluhu
splatných v letech 2011 a 2012 a na úhradu jistin státních dluhopisů
odkupovaných z trhu v letech 2011 a 2012**

Z Á K O N

ze dne 2010

o státním dluhopisovém programu na úhradu jistin státního dluhu splatných v letech 2011 a 2012 a na úhradu jistin státních dluhopisů odkupovaných z trhu v letech 2011 a 2012

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 1

- (1) Účelem státního dluhopisového programu je úhrada jistin
  - a) státního dluhu splatných v letech 2011 a 2012,
  - b) státních dluhopisů s dobou splatnosti delší než 1 rok, odkupovaných z trhu v letech 2011 a 2012.
- (2) Státní dluhopisy uvedené v odstavci 1 písm. b) mohou být odkoupeny z trhu v každém uvedeném roce až do výše 30 000 000 000 Kč.
- (3) Maximální rozsah státního dluhopisového programu je 274 611 760 464 Kč.
- (4) Veškeré závazky vyplývající z tohoto státního dluhopisového programu budou splaceny nejpozději uplynutím 55 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

§ 2

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

D Ů V O D O V Á   Z P R Á V A

Obecná část

Státní dluhopisy se vydávají podle zákona č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, ve znění pozdějších předpisů, kde § 25 stanoví, že státní dluhopisy jsou vydávány na základě zvláštního zákona o státním dluhopisovém programu nebo na základě zvláštního zákona, který pověřuje Ministerstvo financí vydat státní dluhopisy, nebo mu vydání státních dluhopisů umožňuje. Na základě uvedených zvláštních zákonů je Ministerstvo financí oprávněno vydávat jednotlivé emise dluhopisů s různými emisními podmínkami.

Financování potřeb státu vychází ze *Strategie financování a řízení státního dluhu*, kterou schvaluje ministr financí. Strategie byla vypracována v souladu se střednědobým výhledem státního rozpočtu České republiky na léta 2011 a 2012, střednědobými výdajovými rámci na léta 2011 a 2012 a s interním rámcovým plánem emisí státních dluhopisů s tříletým plánováním emisí státních dluhopisů, a to na léta 2010 až 2012. Strategie financování a řízení státního dluhu koresponduje s praxí zemí Evropské unie a zemí OECD.

Návrh zákona má vliv pouze na státní rozpočet. Úrokové náklady a poplatky spojené s realizací tohoto zákona jsou řádně rozpočtovány v kapitole Státní dluh na každý běžný rok a jsou každoročně předmětem schvalování zákona o státním rozpočtu. Na ostatní oblasti ekonomiky jako jsou veřejné rozpočty, hospodářské subjekty, zejména na malé a střední podnikatele tento zákon dopady nemá a ani se jich netýká. Stejně tak z tohoto zákona nevyplývají žádné sociální dopady ani dopady na životní prostředí.

Navrhovaný zákon není v rozporu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, ani s akty práva Evropské unie a je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Návrh tohoto zákona svým charakterem nepodléhá zpracování dopadů RIA. Jedná se o zákon technický, **který nezakládá žádné zvýšení státního dluhu.**

Navrhuje se, aby tento zákon byl projednán a schválen podle § 90 odst. 2 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění zákona č. 47/2000 Sb. Jedná se o zákon, který je technického charakteru a jeho vydání je ve smyslu ustanovení § 25 odst. 2 písm.a) zákona č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, nezbytným předpokladem pro vydání státních dluhopisů na úhradu jistin státního dluhu. Vzhledem k dlouhodobému plánování emisní činnosti je nutné, aby zákon nabyl účinnosti již v roce 2010 proto, aby na jeho základě mohly být vydány nové emise státních dluhopisů v roce 2011 a 2012. Včasné schválení zákonného povolení podmiňuje včasné zajištění realizace emisí Ministerstvem financí a umožňuje se vyhnout riziku nesplacení závazků státu. Selhání včasného splacení závazků by mělo velmi negativní vliv na hodnocení úvěruschopnosti České republiky a tím by se zbytečně zvýšily náklady dluhové služby.

Zvláštní část

K § 1

Účelem navrhovaného zákona je získat právní povolení státu vydat nové státní dluhopisy, z jejichž výnosu budou uhrazeny splatné jistiny státního dluhu, jakož i jistiny státních dluhopisů odkupovaných z trhu v letech 2011 a 2012 tj. povolení k provádění **refinancování státního dluhu**. Je zřejmé, že v návrhu zákona se jedná o prodloužení závazku státu, který již reálně existuje a který není možné zrušit jinak než splacením jistiny. Je to proto, že ze střednědobého výhledu státního rozpočtu a Konvergenčního programu České republiky vyplývá, že stát bude i v letech 2011 a 2012 hospodařit se schodkem státního rozpočtu, takže bude chybět přirozený zdroj úhrady, kterým je přebytek běžného hospodaření státního rozpočtu.

Navrhované zákonné povolení obsahuje náležitosti státního dluhopisového programu, tj. účel zákona (popsaný výše), rozsah 274 611 760 464 Kč a dobu splatnosti dluhopisového programu 55 let v souladu se zákonem č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, ve znění pozdějších předpisů.

Rozsah 274 611 760 464 Kč je souhrnem níže uvedených položek. Splatné státní dluhopisy jsou obecně, jednoznačně a mezinárodně identifikovány číslem ISINu. Pro přehlednost uvádíme i jejich obchodní označení dluhopisů uváděné v závorce za číslem ISINu, kde první písmenná zkratka uvádí emitenta např.ČR (státní dluhopisy) procentní údaj identifikuje kupónový výnos a letopočet znamená rok splatnosti dluhopisu.

Rozsah se skládá z těchto položek :

A. úhrady jistin státního dluhu

- 54. emise CZ0001002158 (ČR, 4,10%, 2011) vydaného v objemu.... 51 798 500 000 Kč
- 36. emise CZ0001000764 (ČR, 6,55%, 2011) vydaného v objemu..... 50 272 370 000 Kč
- 50. emise CZ0001001887(ČR, 3,55%, 2012) vydaného v objemu .....65 986 180 000 Kč
- 57.emise CZ0001002505 (ČR,%VAR, 2012)vydaného v objemu .....42 287 650 000 Kč
- Splátky bankovních úvěrů od Evropské investiční banky
v roce 2011 celkem až do ..... 1 133 530 232 Kč
- Splátky bankovních úvěrů od Evropské investiční banky
v roce 2012 celkem až do..... 3 133 530 232 Kč

B. úhrady jistin státních dluhopisů odkupovaných z trhu

- Objem odkupů státních dluhopisů v roce 2011 celkem až do.....30 000 000 000 Kč
- Objem odkupů státních dluhopisů v roce 2012 celkem až do.....30 000 000 000 Kč

ÚHRNEM A + B ..... **274 611 760 464 Kč**

2

Navrhovaný zákon povoluje, stejně jako v případě dluhopisů na splátku splatných jistin, získat prostředky z výnosu emitovaných dluhopisů podle navrhovaného zákona, avšak jejich účelem je odkoupit zpět od vlastníků dluhopisy před dobou splatnosti do vlastního portfolia Ministerstva financí, čímž se zkrátí doba souběžné existence 2 dluhopisů na trhu. Realizací zpětných odkupů se výsledná cílová splátka jistin bude snižovat o postupně zpětně odkupované dluhopisy, což je prvotním cílem navrhovaného zákona.

Cílem těchto operací je především omezení refinančního rizika státu, neboť nesplacení splatné jistiny včas a v plném rozsahu by mělo pro stát nedozírné dopady. Současným cílem je podpora likvidity státní pokladny a podpora řízení likvidity státních dluhopisů na sekundárním trhu. Pozitivní účinky zavedení techniky provádění zpětných odkupů jsou známy ze zemí OECD, které zpětné odkupy již realizují.

Realizace zpětných odkupů bude probíhat **podle nejlepší praxe zemí OECD** v této oblasti, tzn. vždy s nejvyšší transparentností (většinou reverzními aukcemi), na základě potřeb řízení státního dluhu a s objektivním následným informováním veřejnosti prostřednictvím tiskového oddělení ministerstva.

V současné době se do jednoho zákona spojují úhrady jistin státního dluhu splatných v letech 2011 a 2012 a odkupy jistin státních dluhopisů z trhu v letech 2011 a 2012. Tímto spojením bude probíhat pouze jeden legislativní proces k získání povolení k vydání státních dluhopisů určených k danému účelu na rozdíl od předchozích let, kdy každá část měla samostatný zákon o státním dluhopisovém programu.

Ministerstvo financí bude moci vydat nové státní dluhopisy na úhradu splatných jistin státního dluhu a jistin státních dluhopisů odkoupených z trhu v několika emisích s různou **dobou splatnosti**, které budou splaceny **nejpozději uplynutím 55 let**. Navrhovaná doba splatnosti uplynutím 55 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona je nutná proto, aby nedošlo ke kumulaci již stanovených splatností u předchozích dluhopisových programů do jednoho časového období.

Pro informaci uvádíme výdaje kapitoly Státní dluh v letech 2011 až 2012

údaje v tis. Kč

	2011	2012
Výdaje celkem	93 340 042	102 221 259
Obsluha státního dluhu	78 090 042	90 939 893
<i>z toho:</i>		
úroky státního dluhu	76 386 042	89 185 893
poplatky spojené s obsluhou státního dluhu	700 000	750 000
úmor státního dluhu	4 000	4 000
realizovaná kurzová ztráta	1 000 000	1 000 000
Transfery na projekty financované z úvěrů od zahraničních finančních institucí	15 250 000	11 281 366

¹⁾Znaménkem + značeno snížení stavu

K § 2

Předpokladem pro vydání státních dluhopisů v letech 2011 a 2012 na refinancování státního dluhu podle předkládaného zákona je jeho vyhlášení ve Sbírce zákonů v roce 2010. Vzhledem k dlouhodobému plánování emisní činnosti je nutné, aby zákon nabyl účinnosti v roce 2010, aby na jeho základě mohly být vydány nové emise státních dluhopisů v roce 2011 a 2012. Na vyhlášení zákona ve Sbírce zákonů navazuje příprava jednotlivých emisí, jejichž emisní podmínky rovněž musí být vyhlášeny ve Sbírce zákonů před jejich vydáním. Proto je navrhováno nabytí účinnosti zákona dnem jeho vyhlášení.

V Praze dne 27. dubna 2010

Ing. Jan Fischer, CSc. v.r.
předseda vlády

Ing. Eduard Janota v.r.
ministr financí